2. neděle v mezidobí, 15. ledna 2023
Evangelium: Jan 1,29–34; Jan Slepička

Milé sestry, milí bratři,

právě jsme dočetli úryvek z Janova evangelia, který krásně navazuje na minulou neděli a událost svátku Křtu Páně. A hned v první větě jsme slyšeli důležité teologické poselství Jana Křtitele, který označuje Ježíše za **Beránka Božího**. Když jsem se díval na internet, abych našel nějaký příběh, nějakou pohádku o beránkovi, nacházel jsem jenom různá banální povídání o beránkovi a vlkovi, v nichž je beránek prezentován jako chytré zvíře, které přelstí vlka, nebo mu nějak uteče, zkrátka nic zajímavého. Pak jsem se podíval na obrázky beránka a objevilo se mi asi sto receptů na **velikonočního beránka**. Konečně něco pořádného. Ne proto, že bych byl tak na sladké, ale protože nás to přivádí k tomu podstatnému jádru naší víry, totiž k Velikonocům, tedy smrti a vzkříšení Pána Ježíše.

Jak Křtitel poznal v Ježíšovi toho, který má moc vzít na sebe všechny **hříchy světa**. Koho vidíme my, když při každé mši hledíme na eucharistii a nasloucháme slovům kněze: „*Hle, Beránek Boží, ten který snímá hříchy světa*.“? (J 1,29) Jaká je naše **představa o Beránkovi**? Co to znamená, že snímá hříchy světa? Většinou si asi představíme ovečku či beránka jako tiché, mírné zvíře, které je součástí stáda, má hebkou vlnu, je příjemné si s ním hrát.

Apoštol Jan, který sepisoval čtvrté evangelium, měl taky svou **představu o beránkovi**, o níž nám podává svědectví právě v první kapitole svého evangelia. A je to svědectví velmi osobní, vždyť Jan uvádí docela přesně časové údaje, kdy se která událost stala, hned na úvod dnešního evangelia jsme slyšeli „*Na druhý den (Jan) viděl Ježíše, jak jde k němu*.“ (J 1,29) Bylo to tedy **druhý den** po Ježíšově křtu. A hned den poté, když se Ježíš potkal s učedníky Jana Křtitele, dokonce doplňuje, že to bylo kolem čtyř hodin odpoledne. Toto svědectví je skutečně velmi osobní.

Evangelista Jan, který ve svém prologu svědčí o Ježíšovi jako o Slovu, které bylo u Boha od počátku, přidává Božímu synu další originální titul – **Beránek Boží** – který nemá obdobu v jiných evangeliích. Co je to za beránka, který se stal dokonce symbolem křesťanů a nalezneme ho na mnoha vyobrazeních v četných kostelích?

Jedním z předobrazů Beránka Božího je jistě židovský **velikonoční beránek**, kterého židé jedli na památku událostí exodu, odchodu z Egypta. A jedl ho i sám Ježíš v předvečer své smrti na kříži, při níž mu nebyly zlámány kosti, stejně jako nesměly být zlámány velikonočnímu beránkovi.

Ježíš ovšem je zároveň **mlčícím beránkem** z Izaiášovy písně o Služebníku (Iz 53,7): „*Byl týrán, ale podrobil se a neotevřel svá ústa; jako beránek vedený na porážku a jak ovce, která mlčí před střihači, neotevřel svá ústa*.“ Proto se četl dnes v prvním čtení úryvek právě z Izaiášovy písně o Služebníku; a ačkoli tento služebník bude muset mnoho trpět, Hospodin mu říká: „*Proslavím se tebou*“ a „*dám tě národům jako světlo, aby se má spása rozšířila až do končin země.*“ (Iz 49,3.6)

(To, že na sebe beránek bere hříchy se podobá rituálu **dvou kozlů** ve Třetí knize Mojžíšově (Lv 16). V Den smíření měli být vybráni dva kozli, jeden z nich má odnést všechny nepravosti lidu do odlehlé země a druhý má být zabit jako oběť za hřích lidu, oběť pro Hospodina.)

2. neděle v mezidobí, 15. ledna 2023
Evangelium: Jan 1,29–34; Jan Slepička

Ještě jednu důležitou starozákonní epizodu ovšem musíme připomenout, když mluvíme o beránkovi, a to je obětování Izáka (Gn 22,1–19) Abrahámův syn Izák, kterého si Hospodin vyžádal jako oběť je na poslední chvíli nahrazen beranem, který se nachází na obětním místě ve křoví. Už po cestě se Izák ptá po **obětním beránkovi** a jeho otec mu poněkud dvojsmyslně odpovídá, že beránka si vyhlédne Bůh, tato odpověď je ale překvapivě pravdivá – Bůh sám poskytne oběť, svého jediného syna, pravého beránka, který tiše a pokorně nese na svých bedrech hříchy celého světa.

To vše je skryto v těch slovech: *„Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa*!“ (J 1,29) Toto **svědectví vydal Jan Křtitel**, který viděl Ježíše přicházet, takto to máme zachyceno v Janově evangeliu. Evangelista Jan tím, co napsal, také vydává své osobní svědectví a vlastně tímto vznešeným titulem předjímá velikonoční události.

Vraťme se k naší původní otázce. Jaká je moje představa o beránkovi? Tichý, mírný, mlčící, připravený na správném místě, Boží nástroj… Kým je pro mne **Boží beránek**? Když na něho hledím při každé mši svaté, co mi probíhá hlavou? Je to ten, který *„má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.“* Je to ten, který na sebe bere všechny hříchy světa. Je to ten, k jehož svatební hostině jsme povoláni. Je to ten, který nás vede do blízkosti kříže, k vrcholu lásky k nám lidem.

Učme se tedy od Jana Křtitele tomu, co dělal celý život on, vydávat pravé svědectví, **ukazovat na Krista**, ne prosazovat sebe, ale dávat prostor Bohu. A tak, když na něho dnes budeme hledět, zkusme si to uvědomit a vydejme své osobní svědectví, vyznejme Ježíši, jak je pro nás důležitý, kým pro nás je.